

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: **A nép akaratának**
Cím: **érvényesítése**

Írta: **dr. Pesta László,**
a Budapesti Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese

Forrás: *Magyar Nemzet*

1954. III. 20.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy: 352. 052. 0

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

A lktmányunk egész szelleme és valamennyi intézkedése elmélyült és sokoldalú gondoskodás arról, hogy népi demokráciánk valóban az legyen, amit a neve mond: a nép legszélesebb tömegeinek demokratikus együttműködése a haza üdvére, felvirágoztatására és békéjének védelmére. Ezért monhatjuk jogos büszkeséggel, hogy azok az elvek, amelyekén népi demokrácia állami életünk felépült, s amelyeknek az élet minden területén igyekszünk érvényt szerezni: a legszélesebb demokrácia elvei.

Ezeknek az elveknek gyakorlati érvényesülését szolgálja államigazgatásunk új demokratikus szervezete: a tanácsrendszer is, amelynek egész felépítése olyan, hogy a nép legközvetlenebb részvételét biztosítja az államigazgatás munkájában. A nép a tanácson keresztül a helyi államhatalom tevéleges tényezőjévé válik. S ha ma komoly fejlődésről beszélhetünk a tanácsok munkájával kapcsolatban, ez azért van, mert eddigi működésük folyamán a tanácsok egyre nagyobb és nagyobb tömegeket mozgattak meg és vontak be az ügyek intézésébe, mert a tanácsrendszer egész szerkezete olyan, hogy csak akkor működésképes, ha a tömegekkel való állandó és közvetlen kapcsolatot széles alapon biztosítani tudja.

A tanácsrendszer mellett egyetlen kérdés sem sikkadhat el a bürokrácia útvesztőiben, mert az érdekelték közvetlen ellenőrzési lehetőségei olyan sokoldalúak, hogy az aktatologatás, legalább is egyre kevésbé lehetséges. A kerületi tanácselnökök naponként tartanak fogadóórákat és ezeken a fogadóórákon az érdekeltéknek nemcsak ahhoz van módjuk, hogy ügyes-bajos dolgaikat szóvátegyék, hanem ahhoz is, hogy ellenőrizzék ügyeik intézését. S elmondhatjuk — legalább is ami a fővárost illeti —, hogy a lakosság él ezzel a lehetőséggel. A városi tanács végrehajtó bizottságának fogadónapjain is állandóan növekszik a forgalom. A lakosság fokozódó érdeklődését mutatja a tanácstagok beszámolóik iránt megnyilvánuló mind nagyobb érdeklődés. Ma már százazrekre megy azoknak a száma, akik részt vesznek a tanácstagok beszámolókon, s tízezrekre azoknak a javaslatoknak a száma, amelyek a lakosság köréből a tanácstagokhoz s rajtuk keresztül az illetékes tanácsokhoz eljutnak. A lakóbizottságok megszervezése is elősegítette a tanács és a tömegek kapcsolatának elmélyülését, az úgynevezett kis problémák feltárását és megoldásukat. A tanácsok mellett működő állandó bizottságok és aktívák széleskörű hálózatának kiépü-

lése is jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az ügyek intézésében valóban magunk mögött tudjuk dolgozóink bizalmát, ösztönzését és bírálatát. Az elmúlt évek során az állandó bizottságok kezdeményezésére számos olyan feladatot sikerült megoldani, amely szorosan összefügg fővárosunk fejlődésével, szépülésével, Budapest dolgozó népének szebb és jobb életével. Számos esetben komoly hibákat is feltártak az állandó bizottságok, sőt elősegítették olyan akadályok elhárítását, amelyek az ötéves tervben magunk elé tűzött nagy feladatok megoldását hátráltatták. Az állandó bizottságok és az aktívákon keresztül — amelyekből ma már több tízezer működik a fővárosban — a tanács szervei eleven és sokoldalú kapcsolatot tartanak fenn a dolgozókkal, a szó leggyakorlatibb értelmében közvetlen érintkezésben vannak a dolgozók mindennapos problémáival. Ez a kapcsolat persze nem volt nyomban a tanácsok megalakulásakor ilyen eleven és sokoldalú, időbe telte, míg kiépült, míg valóban elért a tömegekhez. De éppen abban látjuk a fejlődést és a lehetőséget arra, hogy most még egy lépéssel tovább menjünk —, hogy míg kezdetben Budapest dolgozó népének csak kis töredéke vett részt közvetlenül a tanácsok mun-

kájában, ma már százazrek vesznek részt javaslatokkal, bírálatukkal munkánkban. Persze azért még távolról sem értük el a tömegek aktív részvételének azt a magas fokát, ami felé a szovjet példa nyomán törekszünk, de annyit megállapíthatunk, hogy a tömegekkel való szerves, állandó kapcsolatunk mindegyre mélyül és szélesedik.

A tömegekkel való eleven kapcsolat, a dolgozók közvetlen részvétele a tanácsok munkájában tette lehetővé, hogy aránylag rövid idő alatt a főváros fejlődésében komoly eredményeket tudtunk elérni. Ezt szemléltetően mutatja néhány adat, amely az utolsó négy évben megtett fejlődés méreteit érzékelteti. 1950-ben a főváros költségvetése 560 millió forint volt, ebben az évben pedig már 1462 milliós költségvetéssel dolgozik a főváros. Helyiipari vállalataink száma az elmúlt négy év alatt 31-ről 170-re, a kisipari szövetkezeteké pedig 30-ról 360-ra emelkedett. A helyiipari vállalati, szövetkezeti és magán-szektorában ma már 100.000 ember dolgozik a lakosság szükségleteinek kielégítésén. A tanács kereskedelmi hálózata is jelentékenyen kiszélesedett. Ma mára a tanácsok kezelésében álló kiskereskedelem 8,6 milliárdos forgalmat bonyolít le és 37.000 dolgozót foglalkoztat.

5475 kiskereskedelmi üzletünk és 1243 vendéglátóipari üzletünk van, közöttük olyan hatalmas üzletek, mint az úgynevezett éjjel-nappali KÖZERT, vagy a fényutcai vásárcsarnok. Jelentősek a mezőgazdaság terén elért eredményeink is. Budapest mezőgazdasági művelésre alkalmas 24.000 holdján 41 termelősövetkezet, állami gazdaság és több tangazdaság működik. Elmondhatjuk, hogy termelősövetkezeink az országban általában a jobbakk közé tartoznak és döntően hozzájárulnak a főváros gyümölcs- és zöldséggel való bőszéges ellátásához. Budapest népének kulturális egészségügyi és szociális gondozása terén is komoly eredményeket értünk el, csak hogy néhány adatot említsek: az elmúlt években 345 új általános iskolai tantermet létesítettünk, amit egyébként a tanulók számának rohamos növekedése is megkövetelt, mert amíg két évvel ezelőtt Budapesten az általános iskolai tanulók száma 158.000 volt, ez évben már 175.000-re emelkedett. A lakosság egészségügyi ellátása érdekében számos kórházat és rendelőintézetet korszerűsítettünk, több mint 100 új körzeti orvosi rendelőt építettünk és sajátkezelésű bölcsődéink férőhelyeit két és félszeresére emeltük. Kommunális vállalataink szintén nagy erőfeszítéseket tettek a dolgozók meg-

növekedett és egyre növekvő igényeinek kielégítésére. Például a víztermelést négy év alatt 41 millió köbméterrel, a gázszolgáltatást 70 millió köbméterrel, a vízcsőhálózatot 216 km-rel, a gázvezeték-hálózatot 201 km-el, a csatornahálózatot 73 kilométerrel növeltük. Közlekedési vállalataink teljesítőképességét a rendkívüli módon megnövekedett igénybevétel súlyos próbára teszi. Az e téren jelentkező fokozott igényeket élen szemlélteti

két számadat: míg 1950-ben 648 millió utast szállítottak a budapesti villamosok, ez évben az utasforgalom már elérte a 813 milliót. Az autóbuszok utasforgalma 1950-ben 108, ez évben pedig 190 milliót mutat. A másik súlyos probléma, amely még igen nagy feladatok elé állítja a fővárost, a lakáskérdés megoldása. 1950-től 1953-ig 14.000 új lakás épült a fővárosban, ezek közül 4400 lakást a fővárosi tanács építtett. Mindezek a számok kétségkívül jelentős fejlődésről tanuskodnak, de meg kell mondanunk, hogy a fejlődés nem volt egyenesvonalú és a legkevésbé sem hibamentes. Minden bizonnyal sokat tettünk, de az is bizonyos, hogy nem tettünk meg mindent, amit megtehettünk volna és számos területen még mindig igen komoly hiányosságokkal kell szembenéznünk.

Bizonyos azonban — s eddigi tapasztalataink nagy nyomattal erre figyelmeztetnek —, hogy a hibák kiküszöbölésének és az eddigiekénél nagyobb feladatok megoldásának egyetlen reális alapja: *még tovább mélyíteni a tömegekkel való kapcsolatot.* A III. pártkongresszus határozatainak csak úgy tudunk érvényt szerezni a tanácsok munkaterületén, ha biztosítani tudjuk a tömegek még nagyobb aktivitását, még elevebb részvételét munkánkban. Ebben a tekintetben *nagy fejlődést jelent az új tanács törvény-tervezet,* amelynek fő irányelve a néppel való kapcsolat kimélyítése, a nép befolyásának erősítése. Ez az elv érvényesül mindjárt a tanács tagok megválasztásánál. Az új tanács törvény-tervezet szerint ugyanis a tanács tagot jelölőgyűlés abba a körzetbe állítja jelöltjét, ahol a jelöltet ismerik, ahol kapcsolatai vannak s ahol maga is dolgozni kíván. A tanács tagot a választók bármikor visszahívhatják, ha munkája iránt alapos kifogás merül fel, vagy a bizalom bármilyen komoly oknál fogva megrendült iránta. Ebben az esetben új tanács tagot kell választani, mert az új tanács törvény

meg fogja szüntetni a póttag intézményét és a kooptálásra sem ad lehetőséget. Emellett azonban az új törvény az eddiginél sokkal szélesebb hatáskört és *nagyobb önállóságot* biztosít a tanácsoknak a tervezés, a költségvetés, a többletnyereség és a megtakarítások felhasználásánál. Ezzel természetesen megnő a tanácsok dolgozóinak felelőssége is. A lényeg azonban az, hogy az új tanács törvény a tanácsoknak nyújtott nagyobb önállósággal lehetővé teszi majd a feladatok gyorsabb és hatékonyabb megoldását, *lehetővé teszi a lakosság kívánságainak gyorsabb kielégítését és a rugalmasabb ügyintézését.* Mindezek kapcsán pedig legfőként azt, hogy a nép részvétele az eddiginél is aktívabbá váljék a tanácsok munkájában.

Az új tanács törvény — ha az országgyűlés törvénybe iktatja a most nyilvánosságra hozott tervezetet — biztosítékot nyújt számunkra, hogy egész erőnkkel, legjobb képességeinkkel vegyünk részt a III. pártkongresszus határozatainak végrehajtásában, a népünk életszínvonalának állandó emeléséért folyó nagy munkában, hazánk felvirágoztatásában.